

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστῶμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐπὶ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀναγνώσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμὰς 100. Ἐξάμηνος δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γένει ὧν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἐξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουσιν τὴν 1ην οἰουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 38ος

Ἀθῆναι 30 Μαΐου 1931

Ἔτος 53ον.—Ἀριθ. 26

ΔΑΥΪΔ ΚΟΠΠΕΡΦΗΛΔ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ CH. DICKENS

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον —

— Νὰ ξέρετε ὅμως, ὅτι θὰ ἔχετε νὰ κάμετε μαζί μου. Θὰ διεκδικήσω τὰ δικαιώματά του, καὶ δὲ θὰ σὰς ἀφίσω νὰ φάτε οὔτε δεκάρα ἀπὸ τὴν περιουσία του.

— Δὲν εἶχα ξαναἰδεῖ τέτοια γυναῖκα! εἶπε ἡ μὲς Μύρτον.

— Ἡ μήπως νομίσατε ὅτι, ἀφοῦ τοῦ σκοτώσατε τὴ μητέρα του, μὲ τὴν τυραννικὴ ζωὴ ποὺ τῆς κάνατε, θὰ σὰς ἀφίσω ἐγὼ νὰ ἐκμεταλλευθῇτε τώρα καὶ τὴν κληρονομία της;..

— Αὐτὴ εἶναι ἡ τρελλὴ ἢ μεθυσμένη, μουρμούρισε πάλι ἡ μὲς Μύρτον.

— Αὐτὰ εἶχα νὰ πῶ! Δὲ θὰ τοῦ πάρτε μήτε δεκάρα! Θὰ ἔχω ἐγὼ τὸ νοῦ μου! Τώρα ἐμπρός, ἀδειάστε μου γρήγορα τὴ γωνιά!

Ὁ κ. Μύρτον στεκόταν ὀρθὸς πλάι στὴν πόρτα, καὶ διατηροῦσε ἓνα παγωμένο χαμόγελο, θέλοντας νὰ δείξει ἔτσι τὴν ἀταραξία του. Μὰ στὰ τελευταῖα, δὲν μπόρεσε πιά νὰ κρατήσῃ τὴν ὑποκριτικὴ του στάση καὶ ἔγινε κίτρινος ἀπὸ τὸ κακό του. Ἀλλὰ ἡ θεία μου εἶχε πάρει τόσο ἐπίφοδον ἐκφραση καθὼς ἦταν ὀρθία καὶ τοὺς ἔδειχνε τὴν πόρτα, ὥστε σίγουρα ὁ κ. Μύρτον τὴ φοβήθηκε καὶ ἔκρινε φρόνιμο νὰ πάρει τὴν ἀδελφή του καὶ νὰ φύγει, ἔτσι διωγμένος ἐλεεινὰ, χωρὶς ν' ἀπάντησῃ λέξει.

* *

Ἀφοῦ ἔφυγαν, ἡ θεία μου ἡσύχασε πάλι σιγὰ-σιγὰ, καὶ τότε ἐγὼ πῆρα τὸ θάρρος νὰ τὴ φιλήσω καὶ νὰ τὴν εὐχαριστήσω γιὰ τὴν τόση της καλωσύνη. Ὑστερα ἔσφιξα τὸ χέρι τοῦ κ. Δίκ καὶ τὸν εὐχαρίστησα καὶ αὐτὸν γιὰ τίς καλές του διαθέσεις.

— Στὸ ἐξῆς, τὸ παιδί αὐτὸ εἶναι δικό μου, εἶπε ἡ θεία μου, καὶ θὰ λέγεται Δαυὶδ Κόππερφηλδ Τρότγουδ.

Κι' ἔτσι, μὲ τὸ καινούργιο μου ὄνομα, ἀρχίζε κι' ἡ καινούργια μου ζωὴ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'

Πάλι ἀπ' τὴν ἀρχὴν

Ἡ θεία μου μ' ἀγαποῦσε σιγὰ σιγὰ

σὰν ἀληθινὴ μητέρα. Δέ μὲ φώναζε Δάβυ, ἀλλὰ Τρότ, ποὺ ἦταν σύντμηση τοῦ Τρότγουδ. Ἦταν κι' αὐτὸ μιά ἰδιοτροπία της.

— Τρότ, μοῦ εἶπ' ἓνα βράδυ, ἐκεῖ ποὺ ἔπαιζε σκάκι μὲ τὸν κ. Δίκ, δὲν πρέπει νὰ ξεχνοῦμε τὴ μόρφωσή σου.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Ἡ ΜΙΚΡΗ ΛΙΖΑ ΚΑΝΕΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΗΣ

Θέλεις να σε στείλω έσωτερικό σ' ένα σχολείο;

— Απάντησα ότι αυτό το ήθελα μ' όλη μου την καρδιά.

— Καλά λοιπόν. Αύριο θα φύγεις.

Τό άλλο πρωτό, ή θεία μου με πήρε με τάμαξί της, όδηγώντας μόνη της τό γκρίσο του αλογάκι, χωρίς να τή νοιάζει αν ό κόσμος τήν κοίταζε περίεργα.

— Έχει πολλά παιδιά αυτό τό σχολείο; ρώτησα τή θεία μου.

— Δέν ξέρω, μου απάντησε. Θά πάμε πρώτα στόν κ. Βίκφυλδ.

— Αυτός έχει τό σχολείο;

— Όχι, αυτός είναι ό δικηγόρος μου, πού μου κάνει όλες μου τίς δουλειές.

Φθάσαμε στό Καντέρμπορυ και τ' άμάξι σταμάτησε μπροστά σ' ένα παλιό σπίτι, με μιά μεγάλη παλαιά πόρτα.

Χτυπήσαμε και μάς άνοιξε ένας νέος κατάχλωμος άν τó φλωρί και άδύνατος σάν σύρμα.

— Ό κ. Βίκφυλδ είναι μέσα; ρώτησε ή θεία μου.

— Μέσα είναι, περάστε, κυρία, απάντησε ό νέος.

Μπήκαμε σ' ένα σαλόνι γεμάτο παλιά σοβαρά έπιπλα, όπου σέ λίγο μπήκε ένας κύριος και μάς πήρε μέσα στό γραφείο του, γεμάτο χαρτιά, βιβλία και δικογραφίες.

— Από δω άνεψιός μου, κύριε Βίκφυλδ, είπε ή θεία μου.

— Μπά; έχετε και άνεψιό; ρώτησε ό δικηγόρος.

— Ναι, τόν υιοθέτησα και θέλω να φροντίσω για τή μόρφωσή του. Μπορείτε να μου βρήτε ένα σχολείο, όπου να διδαχθεί και να ζει σάν άνθρωπος;

— Ξέρω ένα πολύ καλό σχολείο, αλλά δυστυχώς δέ μπορεί να μπει ό άνεψιός σας έσωτερικό, γιατί είναι συμπληρωμένος ό αριθμός.

— Καλά. Πάμε να ιδούμε τό σχολείο, κι' αν μείνω ευχαριστημένη, όταν γυρίσουμε, φροντίζουμε για σπίτι όπου να μείνει.

Μ' άφισαν εκεί, σέ μιά πολυθρόνα του γραφείου, και πήγαν μαζί να ιδούνε τό σχολείο, όπου θά μ' έγραφαν. Η θεία μου γύρισε πολύ ευχαριστημένη από τό σχολείο, αλλά όχι κι' από τά σπίνια, όπου είχαν ζητήσει δωμάτιο.

— Δέν ξέρω τί να κάμω, κύριε Βίκφυλδ, είπε στό δικηγόρο της.

— Θά σάς πω εγώ κάτι τι, πού θά σάς διευκολύνει, απάντησε ό κ. Βίκφυλδ. Τό παιδί φαίνεται ήσυχο και δέ θά μούφερνε καμιά ένόχληση, αν τό άφίνατε να τρώει και να κοιμάται στό σπίτι μου. Και ύστερα φροντίζουμε με τήν ήσυχία μας, να βρούμε καλύτερη λύση.

Η θεία μου έμειν' ένθουσιασμένη μ' αυτή τήν πρόταση κι' ό κ. Βίκφυλδ μου είπε:

— Έλάτε τώρα να ιδήτε και τή μικρή μου νοικοκυρά.

Ανεβήκαμε μιά σκοτεινή σκάλα και μπήκαμε σ' ένα σαλόνι μ' έπιπλα παλιού ρυθμού, όπου βασίλευε βαθεία ήσυχία. Αλλά σ' όλα τά βάζα ήταν φρέσκα λουλούδια και δέν έδλεπε κανείς πούθενά ούτε τόση δά σκόνη.

Ό κ. Βίκφυλδ φώναξε:

— Αγνή!

Κι' άμέσως μιά μικρή κοπέλλα, σχεδόν στήν ήλικία μου, μπήκε στό σαλόνι και φίλησε τόν πατέρα της. Ήταν χαρούμενη και άθώα, σάν ένα λευκό λουλούδι. Μά μέσα στά μάτια της διάβαζε κανείς μιά βαθεία έκφραση σοβαρότητας, πού μου έκαμ' έντύπωση άλησμόνητη.

— Αυτή είναι ή μικρή μου νοικοκυρά, ή κόρη μου Αγνή.

Αληθινά, ό πατέρας της τή μεταχειριζόταν σά μεγάλη. Τής είπε ότι εγώ θά έμεινα σπίτι τους κι' αυτή άκουγε με τή σοβαρότερη προσοχή. Στο τέλος είπε στή θεία μου να πάει μαζί της για να τής δείξει τό δωμάτιό μου.

Πήγαμε όλοι μαζί και μείναμε ένθουσιασμένοι από τό θαυμάσιο δωμάτιο, πού μάς έδειξε.

Η θεία μου με πήρε κατά μέρος και μούδωσε ένα σωρό συμβουλές.

— Μην πεις ποτέ ψέμματα, μη φανείς ποτέ σκληρός στούς άλλους. Τρότ, — μου είπε στό τέλος — και τότε μπορώ να έχω έλπίδες για τό μέλλον σου.

Εγώ τής ύποσχέθηκα, με δάκρυα στά μάτια, να κάμω ό,τι μπορέσω για να τήν ευχαριστήσω, κι' εκείνη με φίλησε κι' έφυγε βιαστικά-βιαστικά, σά να τήν κυνηγούσαν. Σκέφθηκα ότι ίσως δέν ήθελε να ιδούν τά δάκρυά της.

Αργότερα, ή Αγνή μάς φώναξε στό τραπέζι και μετά τό φαγητό καθήσαμε και κουβεντιάσαμε ως τήν ώρα του ύπνου. Τότε ό κ. Βίκφυλδ φίλησε τήν κόρη του, πήρε τά κεριά και πήγε στό γραφείο του να έργασθεί. Εγώ ανέβηκα στό δωμάτιό μου και κοιμήθηκα για πρώτη φορά στό νέο μου σπίτι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΣ'
Τό νέο σχολείο

Τ' άλλο πρωτό άρχισε πάλι για μένα ή ζωή του σχολείου. Ό κ. Βίκφυλδ με πήγε σ' ένα μεγάλο κι' έπιβλητικό κτίριο με μεγάλη αλλη, πού από μακριά καταλάβαινε κανείς τό σοφό κι' έπιστημονικό του ύφος.

Με παρουσίασε στό δόκτορα Στρόγκ, τό διευθυντή του σχολείου. Ήταν ένας ήσυχος άνθρωπος, πού καθόταν μέσα στή βιβλιοθήκη του και μελετούσε. Μούσφιξε τό χέρι, μού ευχήθηκε τό καλώς ώρισε, και μού είπε ότι είχε τήν έλπίδα πώς γρήγορα θά προόδευα.

Η τάξη ήταν ένα μεγάλο δωμάτιο στήν άκρη του σχολείου, πού έδλεπε

στό μεγάλο κήπο. Καμιά είκοσιπενταριά μαθητές μελετούσαν τήν ώρα πού μπήκαμε, ό κ. διευθυντής, ό δικηγόρος κι' εγώ. Σηκώθηκαν όλοι για να χαιρετήσουν τόν κ. Στρόγκ κι' έμειναν όρθιοι, όσην ώρα ήταν μέσα ό διευθυντής με τόν κ. Βίκφυλδ.

— Κύριοι, είπε ό διευθυντής, σάς παρουσιάζω έναν καινούργιο συμπαθητή σας: τόν κ. Τρότγουδ Κόππερφυλδ.

Ένα ψηλό παιδί, πού λεγόταν Άδαμς και καθόταν στό πρώτο θρανίο, βγήκε από τή θέση του και με πλησίασε, για να μου πει τό καλωσόρισε από μέρους όλης τής τάξης. Φαίνεται ότι ήταν ό καλύτερος μαθητής στό σχολείο, και τόν είχαν διορίσει άρχηγό στήν τάξη. Φορούσε άσπρη γραβάτα, πού τόν έκανε να μοιάζει σά νεαρός άγγλος παπάς. Με πήρε και με παρουσίασε στούς άλλους μαθητές και στούς δασκάλους, κι' ύστερα μούδειξε τή θέση μου στό θρανίο με τόση χάρη και φιλοφροσύνη, πού αληθινά μ' έκαμε άμέσως να τ' αγαπήσω αυτό τό σχολείο μ' όλη μου τήν καρδιά.

Κι' όμως, φαίνεται ότι είχα ξεσυνεθίσει πιά τή συντροφιά με τέτοια παιδιά, ύστερ' από τόν καιρό πού δουλεύα μαζί με τόν Μικ Βάλκερ και τόν «Πατάτα», κι' αισθανόμουν τώρα μεγάλη στενοχωρία. Είχα ξεσυνεθίσει πιά να παίζω και να διασκεδάω με συνομηλίκους μου, και θά τούς φαινόμουν άδέξιους και στραβοκάνης.

Τά λίγα γράμματα πού είχα μάθει με τή βέργα του κ. Κρίκλ, τά είχα ξεχάσει όλότετα πιά, και ύστερα από μικρή εξέταση, ό δάσκαλος έκρινε ότι έπρεπε να με κατατάξει στήν τελευταία τάξη του σχολείου.

Εγώ τώρα είχα έναν κρυφό φόβο, μήπως οι τρόποι μου φανέρωναν τήν ταπεινή ζωή, πού είχα περάσει τόν καιρό. Γιαυτό, εύθης μόλις τελείωσε τό πρώτο μου μάθημα, πήρα τό καπέλλο μου κι' έφυγα τρεχάτος από τήν αλλη, χωρίς να πιάσω γνωριμία με κανέν' από τά καλά και πρόθυμα εκείνα παιδιά.

Όταν όμως έφτασα στού κ. Βίκφυλδ, με τά καινούργια μου βιβλία στό χέρι, οι φόβοι μου αυτοί άρχισαν να περνούν, και άθήσα στό ώραίο μου δωμάτιο να μελετήσω ως τήν ώρα του φαγητού. Όταν κατέβηκα για τό τραπέζι, ήμουν γεμάτος έλπίδες, ότι γρήγορα θά γινόμουν μαθητής τής προκοπής.

Η Αγνή ήταν κάτω και περίμενε τόν πατέρα της, πού είχε άργοπορήσει στό γραφείο του, συνομιλώντας με κάποιον πελάτη.

— Σ' άρέσει τό σχολείο του κ. Στρόγκ; με ρώτησε ή Αγνή.

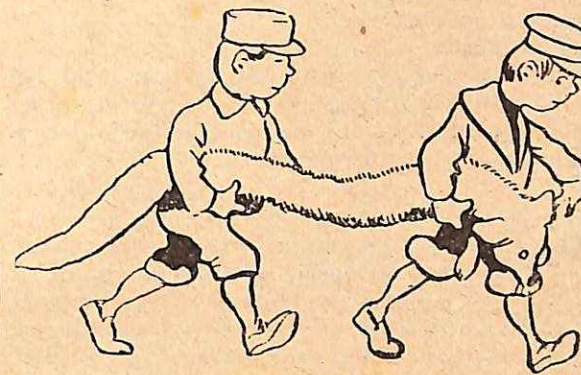
— Μ' άρέσει, αλλά δέν τό συνείθισα ακόμα, απάντησα εγώ. Σ' άρέσει πηγαίνεις στό σχολείο;

— Όχι, μου είπε ή Αγνή. Ό μπαμ-

ΟΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΕΝΟΣ ΓΑΤΟΥ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΚΣ'.

Μιά μέρα, ένφ ή μίς Μπέτση — έκανε μάθημα τής μικρής Θάλειας, τής κόρης του πυροδεσπότη, άπάνω, στή βιβλιοθήκη του πύργου, — ό Πολύβιος κι' ό Γεώργιος μπήκαν στήν έρημη κάμαρά της κι' άρχισαν να ψάχνουν.

Τί γύρευαν άραγε; Δέν άργησα να τό μάθω. Γιατί σέ λίγο τούς είδα να βγαίνουν, κρατώντας κι' οι δυό ένα μπουά από γούνα άλε-

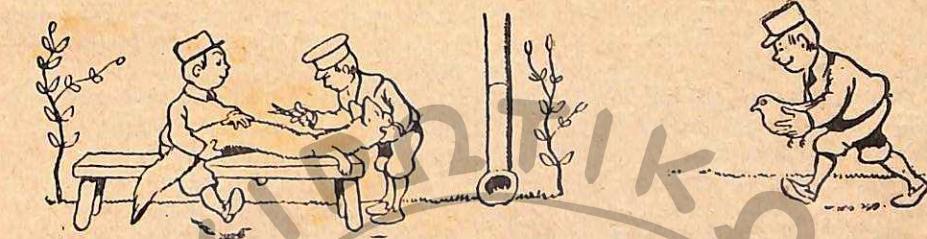
πούς. Ήταν πολύ μεγάλο κι' είχε μπροστά τό κεφάλι του ζώου και δυό ποδαράκια. Πίσω μιά μακριά ουρά. Μ' αυτό τό ζεστό μπουά τύλιγε τό λαιμό της ή μίς Μπέτση όταν έκανε κούο. Γιατί δέν είχε γούνα δική της, όπως έμεις οι γάτοι.

Απόρησα: Τί τό ήθελαν; γιατί τής τό πήραν; και γιατί γελοΰσαν έτσι πονηρά; Κάτι πολύ-πολύ άστείο θά σχεδίαζαν βέβαια...

Αλλά για να μη τούς ιδή κανένας, βγήκαν κρυφά από τό πάγκο, τράβηξαν κατά τό χωριό και σταμάτησαν απέξω από ένα σπίτι, πού όλοι του οι κάτοικοι έλειπαν στά χωράφια. Στήν αλλη ύπήρχε ένας πάγκος. Εκεί έβγαλαν τό μπουά κι' άρχισαν τή δουλειά τους, βέβαιοι πώς δέν τούς έβλεπε μάτι.

Δέν ήξεραν όμως πώς εγώ, από περιέργεια, τούς είχα ακολουθήσει και, κρυμμένος κάπου-εκεί, είχα τά μάτια μου πάνω τους.

Ό Πολύβιος έβγάλε ένα ψαλλίδι και, με τή βοήθεια του συντρόφου του, έκαμε έν' άνοιγμα στήν κοιλιά του μπουά, δηλαδή τής άλεπούς. Έπειτα του

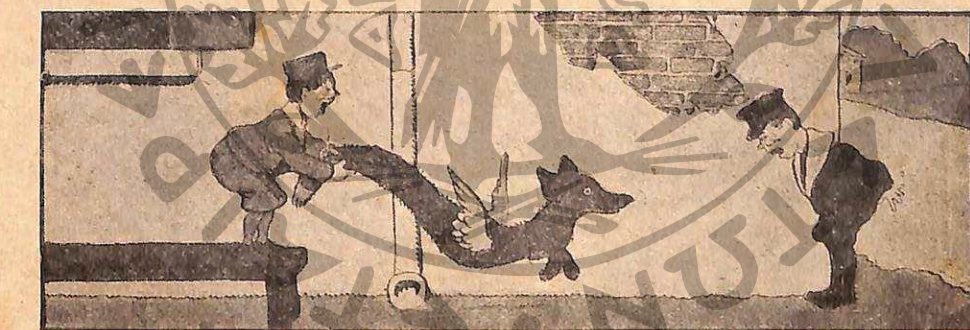
είπε κάτι σιγά — δέν τ'άκουσα — και τότε ό Γεώργιος έτρεξε ως τόν περιστεριώνα και σκαρφάωσε άπάνω.

Ό περιστεριώνας ήταν στήν κορφή ενός στύλου, ψηλά. Ό Γεώργιος όμως ήξερε περίφημη γυμναστική, καθώς άκουσα μάλιστα, είχε πάρει και βραβείο στήν άναορίχηση. Του ήταν λοιπόν παιχνιδιά να σκαρφαλώση στόν περιστεριώνα. Και σέ λίγο τόν είδα να κατεβαίνει από κεί, κρατώντας ένα μεγάλο άσπρο περιστέρι.

— Α, μπράβο! του φώναξε ό Πολύβιος. Αυτό κάνει. Θά πετάη λαμπρά.

— Θά πετάη σάν άστός! είπε με καμάρι κι' ό Γεώργιος.

Τότε μαζί κι' οι δυό, έχωσαν στήν κοιλιά τής άλεπούς τό κακόμοιρο τό περιστέρι, έθραψαν καλά τό άνοιγμα πού είχαν κάνει στή γούνα, κι' έπειτα, με τό ψαλλίδι, έκαμαν άλλα δυό άνοιγματα μικρότερα στά πλάγια, άπ' όπου τρά-

Ακούω τις καμπάνες να χτυπάνε... Μάννα γλυκειά, πού πάν οι χριστιανοί; Μέσα μου άνασκιατάει κάποια φωνή. Και κάποιο φως τά μάτια μου ζητάνε.

Ω, πόσο πληθος!.. Τά κεριά κρατάνε. Και μιά άρμονία με φτάνει οίγαμή. Στήν όψη τους τήν τόσο μακρινή. Πόσες χαρές κρυφές να τή φωτάνε!..

Ω! μά δέν ξέρω γιατί κλαίω τώρα... Μην είναι άπόψε του Πάσχα ή βραδυά; Πού μούπες, μάννα, πώς θαβώ γιατρεία;

Έλα κοντά μου, στή χαρμόσυνη ώρα. Δώσε μου μιά λαμπάδα να φωτίση. Τή μικρή μου ζωή πού πάει να οβύση.

ΜΑΡΙΚΑ Μ. ΦΑΛΑΓΓΑ

βηξαν κι έβγαλαν έξω τις φτεροϋγες του περιστεριου. "Ετσι τα κακόπαιδα κατασκευασαν ένα πολυ παραξενο ζωο, άγνωστο όλωςδιόλου στη ζωολογία, — άγνωστο ακόμα και στη μυθολογία — που είχε κεφάλι άλεπουδς, ποδαράκια φώκας, κορμί φιδιου και φτερά πουλιου!

— Είδες τί ώραio; φώναξε ο Πολύβιος.

— Μα πετάει κιόλας; ρώτησε ο Γεώργιος.

— Πιστεύω. Για κράτα δώ να ιδούμε.

Ο Γεώργιος, άνεβασμένος στον πάγκο, έπιασε το ζωο απ' την ουρά. Και το είδαμε τότε να πετά με τόση δύναμη, που κόντευε να του φύγει απ' τα χέρια.

— Βάστα το καλά, μη μās φύγει! φώναξε στο σύντροφό του ο Πολύβιος.

Και στάθηκε μπροστά για να καμαρώση το έργο του.

(Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

Η ΤΕΤΡΑΠΕΡΑΤΗ

ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Μιά φορά κι' έναν καιρό, έβασίλευε σε μία πολιτεία ένας νέος Βασιλιάς. μα τί Βασιλιάς! είχε τόσες πολλές χάρες άπάνω του, που λίγοι σ' αυτόν τον κόσμο τις έχουν έτσι μαζεμένες: καλός, έμορφος, παληκάρι κι' έξυπνος όσο μπορεί να γίνει ένας άνθρωπος.

Είχε κι' έναν άφοσιωμένο υπασπιστή, που για χατήρι του και στη φωτιά έπεφτε ακόμη, για παλαιού παλαιανού, και μ' αυτόν από τα παιδικά τους χρόνια ήταν άχώριστοι φίλοι και σύντροφοι.

Αντάμα οι δυό τους σάν ήταν μικροί, έπαιζαν κι' έκαναν όλων των λογίων τις τρέλλες, και σάν μεγάλωσαν, ή πιο συνηθισμένη τους διασκέδαση ήταν να βάζη ο ένας τον άλλον να λύνη αινίγματα, μαντέματα, προβλήματα και άλλα στοιχήματα, κι' απ' αυτά τα πιο πολλά και τα πιο δύσκολα τάζιρισκε να τα βάζη ο Βασιλιάς που είχε πιο πολλή μανία σ' αυτά από τον υπασπιστή του.

Μιά από τις πολλές φορές, ο Βασιλιάς του έδωσε ένα φλουρί και του είπε:

— Μ' αυτό το φλουρί θέλω ν' αγοράσης έν' άρνι, ένα πευκι, και να μου φέρης πίσω, μ' αυτά που θ' αγοράσης, όλόκληρο το φλουρί, και ρέστα ακόμη· κι' αυτά ως είναι ένα, δυο γρόσια· μα και να μου πής τον τρόπο που το κατάφερες. Κι' άμα το κάνης αυτό μέσα σ' ένα μήνα, θα σοϋ δώσω ένα βασιλικό δώρο· λοιπόν απ' αυτή τη στιγμή, εσαι έλεύθερος από κάθε άλλη υπηρεσία μου.

Ο υπασπιστής, άν κι' ήταν πολύ έξυπνος, στενωχρέθηκε τούτη τη φορά μ' αυτό το πρόβλημα του Βασιλιά, μα και δεν απέλλιστηκε για τη λύση του.

Ετοίμασε τ' αλόγο του, του φόρτωσε μερικές ζωτροφίες, το καβάλλησε, και σάν βγήκε έξω από την Πολιτεία, το άφησε να τον πηγαίνει όπου εκείνο ήθελε, γιατί τοϋ ιδιου τοϋ τριβέλιζε το μυαλό όλόένα ή σκέψη πως θα κατάφερνε με το φλουρί του Βασιλιά, ν' αγοράση άρνι και πευκι, και να τοϋ μείνη άκέραιο το φλουρί κι' ακόμη ρέστα απ' αυτό!

Στο δρόμο που τον πήγαινε τ' αλόγο του, άντάμωσε μ' ένα χωριάτη, κι' άφου τον χαιρέτησε με το «Γειά σου, πατριώτη», τον ρώτησε που πήγαινε, και σάν έμαθε πως τράβαγε για το χωριό του, που ήταν εκεί κοντά, του είπε:

— Κι' έγω για κεί που θέλω να πάω δεν μπορώ να κάνω άλλοιως, παρὰ να περάσω από το χωριό σου· πάμε παρέα.

Βλέποντας όμως πως ο δρόμος που θα πέρνανε, ήταν έλο άνηφορι και κακοστρατιά, είπε τοϋ χωριάτη:

— Βοήθα με να σε βοηθώ, για να βγάλουμε τον άνηφορο, και σάν διψάσης, πιέ από τη βρύση που είναι στα καπούλια τοϋ αλόγου μου.

Ο χωριάτης, σάν άκουσε αυτά, βρήκε πως ο ξένος ήταν παράξενος άνθρωπος, κι' αυτό τοϋ δυναμώθηκε περισσότερο κι' από τις άλλες κουβέντες που κάνανε, πηγαίνοντας στο δρόμο πλατύνει.

Εκεί που προχωρούσανε σιγά-σιγά και πέρναναν δίπλα απ' ένα μεγάλο χωράφι φυτεμένο σιτάρι, ψηλδ πάνω-κάτω ίσαμ' ένα μπού, με στάχια ώριμα. που σε λίγες μέρες έπρεπε να θεριστούν, κοντοστάθηκε ο ξένος. και δείχνοντάς το στο χωριάτη, του είπε:

— Αυτός που έχει τούτο το χωράφι, άν δεν τχει φάει, θα περάση καλά τη χρονιά του.

Ο χωριάτης τότε συλλογίστηκε πως ο ξένος, για να μιλάη έτσι, δεν ήξερε τί έλεγε.

Τράβηξαν, τράβηξαν, και σάν έφτασαν κοντά στο χωριό κι' είδε ο ξένος ένα μεγάλο περιβόλι με πολλά δέντρα γεμάτα από καρπούς, ρώτησε το σύντροφό του τίνας ήταν, και τότε αυτός τοϋ απάντησε.

— Είναι τοϋ μεγαλύτερου άρχοντα τοϋ χωριου μας.

— Α! γι' αυτό έχει τόσα πολλά φιδία.

Ο χωριάτης όμως, που πάλι δεν κατάλαβε τί ήθελε να πη ο ξένος, είπε με το νοϋ του: «Μωρέ τούτος είναι τρελός για δέσιμο».

Αφου πέρασαν το περιβόλι κι' έμπαιναν στο χωριό, είπε ο χωριάτης στον ξένο να τον άκαιρνε σπίτι του και να τον κρατήση εκείνο το βράδυ να φάη

και να κοιμηθη εκεί. Ο ξένος το δέχτηκε κι' είπε γελαστά:

— Αι! είδες που βοήθαγε ο ένας τον άλλο και βγάλαμε τον άνηφορο;

Πάλι ο χωριάτης κούνησε το κεφάλι του, μη καταλαβαίνοντας αυτά του τα λόγια.

Όταν σε λίγο έφτασαν έξω από το σπίτι του, ξεπέζεψαν, και μπήκανε μέσα, έβαλε ο χωριάτης τον ξένο στην καλή κάμαρα, και πήγε στην άλλη, βρήκε την κόρη του — ή γυναίκα του είχε πεθάνει από καιρό — και της είπε να ετοιμάση φαί να φιλέψουνε τον ξένο, που τον άντάμωσε στο δρόμο και τον έφερε στο σπίτι.

— Τι άνθρωπος, πατέρα, είναι αυτός;

— Είναι καλοφορεμένος, παιδί μου, και καλός φαίνεται, μα δείχνει πως ο νοικοκύρης λείπει από το κεφάλι του.

— Γιατί, πατέρα; πως το κατάλαβες;

Τότε της διηγήθηκε τι λόγια άκουσε από τον ξένο στο δρόμο που έρχόνταν. Κι' ή κόρη τοϋ είπε:

— Λάθος κάνεις, πατέρα, αυτά που μου λες πως άκουσες από τον ξένο, δείχνουν πως το μυαλό του συγίρει τετρακόσια και παραπάνω.

Κι' άρχισε ή κόρη, που ήταν τετραπέρατη, να εξηγη στον πατέρα της πως με το «Βοήθα με να σε βοηθώ να βγάλουμε τον άνηφορο» έννοοϋσε ο ξένος, πως με τις όμιλίες που θα έκαναν, δεν θα καταλαβαίνανε την κούραση τοϋ δρόμου. Η βρύση που ήταν στα καπούλια τοϋ αλόγου, δεν ήταν τίποτ' άλλο παρὰ τούτο με κρασί.

Ο νοικοκύρης τοϋ χωραφιου με το σιτάρι, άν δεν είχε χρέη να τοϋ το φάνε οι δανειστές, θα είχε έλο τον καρπό δικό του, να τον φάη ή να τον πουλήση.

Είπε για το περιβόλι, πως έχει πολλά φειδία, γιατί άκουσε πως ο νοικοκύρης του ήταν άρχοντας, και σ' ενός άρχοντα το κτήμα ο καθένας συλλογίζεται να πάη να κλέψη, γιατί θα βρη το μπελά του από τον άρχοντα που είναι δυνατός.

Όστερα από τις κουβέντες αυτές, ο χωριάτης με την κόρη του μπήκαν στην κάμαρα που ήταν ο ξένος κι' εκεί ή κόρη ντροπαλά τον καλοσώρισε.

Βλέποντας ο ξένος, πως ή κόρη ήταν πολυ ώραία, μα είχε τα άπάνια δόντια της λίγο άραιά, είπε στο χωριάτη:

— Έχεις όμορφο σπίτι πατριώτη, μόνο που τα δοκάρια του είναι άραιά.

— Ναί, απάντησε ή κόρη, μα άμα κλείσουνε τα παραθυρόφυλλα, οι διαβάτες που περνάνε απ' έξω δεν θα τα βλέπουνε πως είναι άραιά, — και λέγοντας έτσι, έκλεισε σφιχτά τα χείλη της, κι' έρριξε μια σπιτόβολη ματιά στον ξένο.

Ο υπασπιστής, από την απάντηση που τοϋ έδωσε κι' απ' τη ματιά που τοϋ έριξε ή όμορφη αυτή κόρη, κατάλαβε

πως είχε να κάνη με πολυ έξυπνη χωριατοπούλα.

Βραδυάζοντας, κάθισαν στο τραπέζι ο χωριάτης με το μουσαφίρη του, κι' ή κόρη τοϋς έβαλε το φαί, τοϋς κέρανε κρασί, τοϋς περιποιότανε, πάνε κι' έλα από την κουζίνα στην κάμαρα.

Ο ξένος, ύστερα από το φαί, με τη μιά και την άλλη κουβέντα, είπε στον χωριάτη, που τον ρώτησε που πήγαινε, πως είχε ένα φίλο άρχοντα, και πως τοϋ έβαλε να τοϋ λύση ένα πρόβλημα. Κι' είπε για το άρνι, το πευκι, το φλουρί και τα ρέστα τοϋ φλουριου.

Η κόρη, που τ' άκουσε κι' εκείνη, χαμογέλασε και είπε πως δεν ήταν δύσκολο πράγμα να γίνει, και πως αυτή είχε τρόπο να λυθη εύκολα το ζήτημα. Ζήτησε λοιπόν το φλουρί από τον ξένο, και δίνοντάς το στον πατέρα της τοϋ λέει:

— Αύριο το πρωί να πās έξω στα στανοτόπια να πάρης τρία άρνια παχιά και με μπόλικο μαλλί, και να κοιτάξης να τα πληρώσης λιγότερο απ' ένα φλουρί, και να φέρης έδω τα τρία άρνια με πέντε δέκα γρόσια ρέστα από το φλουρί, και ξερω έγω τι θα κάνω.

Την άλλη μέρα το πρωί, ο πατέρας της πήγε στα στανοτόπια, κι' εκεί, όπως τοϋ παράγγειλε ή κόρη του, διάλεξε τρία καλά άρνια, τα πλήρωσε με το φλουρί, και πήρε ρέστα πέντε γρόσια.

Σάν τὰ πήγε σπίτι, ή κόρη τὰ κούρεψε, έπλυνε τα μαλλιά, τήνεσε κι' ύφανε στο άργαλειό ένα πευκι ίσαμε μιση όργια.

Είπε ύστερα στον πατέρα της να πάρη δυο από τ' άρνια να πάη να τα πουλήση στο μακελλάρη και να μη τὰ δώση λιγότερο απ' ένα φλουρί· κι' αυτό έγινε.

Έδωσε τότε ή κόρη το φλουρί στον ξένο, τα πέντε γρόσια που ήταν ρέστα από την αγορά των τριών άρνιων, το πευκι, και το άλλο άρνι ζωντανό.

— Όρίστε, τοϋ λέει, το πρόβλημα λύθηκε, κι' έτσι κερδίζεις το δώρο από το φίλο σου τον άρχοντα.

Την ευχαρίστησε πολυ ο ξένος, που τον έδχαλε από τη δύσκολη περίσταση, τοϋς άποχαιρέτησε και γύρισε πίσω στην πολιτεία και τα έδωσε όλα στο Βασιλιά, χαρούμενος που κέρδιζε το στοιχημα.

Ο Βασιλιάς ευχαρίστηθηκε με την επιτηδειότητα τοϋ υπασπιστή, μα κοιτάζοντας το άρνι και το πευκι, είδε κάτι σημάδια, που δείχνανε πως κάποιος άλλος τον βοήθησε να λύση το πρόβλημα· κι' αυτό τοϋ το είπε κατάμουτρα, ως που στο τέλος αναγκάστηκε να φανερώση την αλήθεια.

Ο Βασιλιάς θαύμασε με την έξυπνάδα της χωριατοπούλας, και μέρα νύχτα συλλογίστανε γι' αυτό, ως που ύστερα από μια έβδομάδα, έστειλε τον υπασπιστή του να τη ζητήσει σε γάμο.

Αυτός ξεκίνησε και της είπε το μύνημα πως είχε να κάνη με πολυ έξυπνη χωριατοπούλα.

μα τοϋ Βασιλιά. Έκείνη σάν τ' άκουσε, και χωρίς να ξιπαστη καθόλου, τον ρώτησε:

— Δεν μου λες τί δουλειά ξέρει και κάνει ο Βασιλιάς;

— Να ρωτάς έτσι είναι από τ' άγραφα! τί άλλη δουλειά θέλεις να ξέρη άφου είναι Βασιλιάς; ξέρει να βασιλεύη, να δικάζη και να λύνη τις διαφορές των υποτακτικων, του και να πηγαίνει στον πόλεμο όταν ή ανάγκη τον καλέση.

— Ίσα-ίσα ένας Βασιλιάς πρέπει, πιο πολυ από τοϋς άλλους ανθρώπους, για καλό και για κακό, να ξέρης μια τέχνη. Τότε μόνο θα δεχόμουν να πάρω άντρα το βασιλιά, άν αυτός ήξερε τέχνη, ή άν δεν ήξερε, να αποφάσιζε να μάθαινε μιά, και να δώ και κάποιον δείγμα της.

Τοϋ Βασιλιά, σάν το έμαθε, τοϋ έκανε μεγάλη έντύπωση αυτό, γιατί το βρήκε πολυ σωστό, κι' αποφάσισε να μάθη τέχνη.

Φώναξε στο παλάτι τον καλύτερο τεχνίτη που έφτανε ψυθιά, και σε λίγο καιρό έμαθε την τέχνη καλύτερα από το μάστορή του. Έστειλε πάλι τον υπασπιστή με δώρα στη χωριατοπούλα, μαζί με μια όμορφη ψάθα δείγμα της μαστορίας του. Η χωριατοπούλα τότε πειά δέχτηκε λέγοντας:

— Τώρα μάλιστα, που έμαθε τέχνη, δεν φοβάται να πεινάση άν καμιά φορά χάση το θρόνο του, που κουφή να είναι ή ώρα και να μην τ' άκούση.

(Το τέλος στο ερχόμενο)

ΠΑΝ. ΣΕΦΕΡΛΗΣ

ΤΑ ΔΩΔΕΚΑ ΑΔΕΛΦΙΑ

— Συνέχεια από το προηγ. και τέλος —

Μα καθώς έκοβε τα λουλούδια, την ίδια στιγμή τα δώδεκα άδελφια της μεταμορφώθηκαν σε δώδεκα κοράκια και πέταξαν πέρα στο δάσος, και το σπιτάκι με τον κήπο εξαφανίστηκε κι' αυτό μονιώς. Κι' έτσι έμεινε ή φτωχή ή κοπέλλα μοναχή μέσα στο άγριο δάσος, και καθώς κοίταζε γύρω της, είδε μια γριά που στάθηκε στο πλάι της και της είπε:

— Παιδί μου, τί έκαμες; Γιατί έκοψες τα δώδεκα λουλούδια από τον κήπο; Αυτά ήταν τ' άδελφια σου, που τώρα τήχασες για πάντα.

Κι' ή κόρη είπε κλαίγοντας:

— Δεν υπάρχει κανένας τρόπος να τοϋς σώσω;

— Άχ, είπε ή γριά. Υπάρχει ένας μόνο τρόπος, να είναι τόσο δύσκολος, που δε θα μπορέσης να τὰ βγάλης πέρα. Έφτά χρόνια πρέπει να μείνης άφωνη, να μη μιλής και να μη γελάς, να μην πής σε κανέναν μήτε λέξη· κι' άμα συμπληρωθούν τα έφτά χρόνια (μα ούτε στιγμή λιγότερα) θα γυρίσουν πίσω τα δέλφια σου. Μα άν ξεχαστής μέσα σ'

αυτά τα έφτά χρόνια και πεις μια μόνη λέξη, άμέσως τ'άδελφια σου θα πεθάνουν.

Είπε λοιπόν ή κόρη από μέσα της: «Όπως νάναι, έγω θα βρω πάλι τ' άδελφια μου». Και βρήκε ένα ψηλδ δέντρο, άνέβηκε άπάνω και κάθισε και δε μιλούσε μήτε και γελοϋσε καθόλου.

Έτυχε τότε και πήγε ένας βασιλιάς κυνήγι μέσα στο δάσος, κι' είχε ένα μεγάλο λαγωνικό, κι' αυτό στάθηκε κάτω από το δέντρο, όπου ήταν άνεδοσμένη ή βασιλοπούλα και γαυγίζε δυνατά. Πήγε λοιπόν κοντά κι' ο βασιλιάς κι' είδε τη βασιλοπούλα με το χρυσό άστέρι στο μέτωπο, και μαγεύτηκε τόσο με την όμορφιά της, ωςτε τη ρώτησε άν ήθελε να την πάρη γυναίκα του. Έκείνη δεν τοϋ απάντησε, μόνο κούνησε λιγάκι το κεφάλι της. Άνέβηκε τότε ο βασιλιάς μοναχός του στο δέντρο, την κατέδασε κάτω, την πήρε πάνω στ' αλόγο του και την πήγε στο παλάτι. Εκεί έγινε ο γάμος με χαρά και με παράτα. Η βασίλισσα όμως μήτε μιλούσε, μήτε γελοϋσε.

Αφου πέρασαν κάμποσα χρόνια έλο χαρά, άρχισε ή μάννα τοϋ βασιλιά, που ήταν κακιά και στριμμένη, να γκρινιάζει και να λέη στο γιό της:

— Μια παλιοζητιάνα πήρες γυναίκα από το δρόμο. Και δεν είναι μονάχα βουδή, αλλά είναι και κακιά. Γιατί άμα ήταν καλή, έπρεπε τουλάχιστο να γελάση μια φορά, κι' ως μη μιλούσε. Κακιά λοιπόν είναι και ξέρει να κάνη και μάγια. Πρέπει να θανατωθη.

Στην αρχή ο βασιλιάς δεν έδωσε προσοχή, μα από τα πολλά άρχισε να γυρίζουν τα μυαλά του, κι' είπε στους δικαστές να πάρουν τη γυναίκα του και να τη δικάσουν.

Την δίκασαν λοιπόν κι' αποφάσισαν να την κάψουν ζωντανή. Ο βασιλιάς όμως την άγαποϋσε πάντα και στάθηκε στο παράθυρο τοϋ παλατιου και κοίταζε λυπημένος που ετοίμαζαν τη φωτιά. Τη στιγμή λοιπόν που την έδεναν στο στύλο και ή φωτιά άρχισε να γλειφη τα φορέματά της, τότε άκριβως συμπληρωνόνταν, ως το τελευταίο τοϋς δευτερόλεπτο, τα έφτά χρόνια της σωπής.

Κι' άκούστηκε τότε στον άέρα ένα βουητό, και δώδεκα κοράκια ήρθαν από ψηλά και πάτησαν στη γη. Και καθώς πάτησαν στη γη, έγιναν μονιώς πάλι τα δώδεκα άδελφια της, κι' έσβυσαν άμέσως τη φωτιά, έλυσαν την άδελφή τοϋς από το στύλο και τη φίλησαν με άγάπη. Τώρα πιά, που το στόμα της είχε λυθει, διηγήθηκε στο βασιλιά γιατί ήταν βουδή τόσο καιρό και γιατί δε γελάσε ποτέ της. Κι' ο βασιλιάς χάρηκε πολυ, κι' έζησαν από τότε έλοι στο βασίλειό του με χαρά και όμόνοια.

(Απ' το γερμανικό των Brüder Grimm)

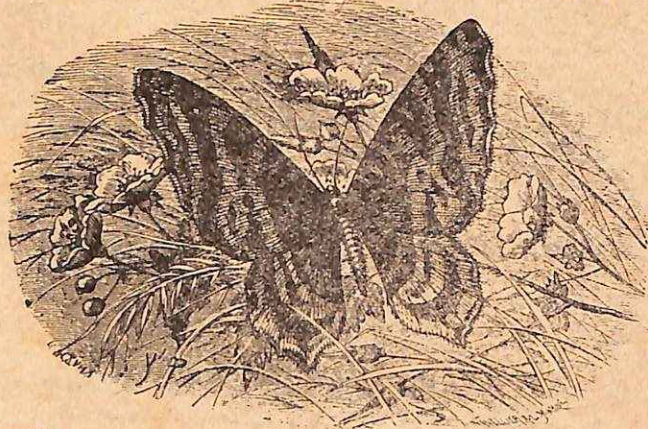
Μ. Α. Σ.

Η ΠΕΤΑΛΟΥΔΑ

«Η πεταλούδα θέλει να παντρευτεί — και φυσικά επιθυμεί να διαλέξει το καλύτερο λουλούδι απ' όλα τα λουλούδια. Ρίχνει μια κριτική ματιά στα πορτέρια, όπου τα λουλούδια κάθονται αραδιασμένα, απaráλλαχτα σαν κοπέλλες που περιμένουν να τις διαλέξουν.

Είναι πολλά τα λουλούδια και σε τέτοιο σωρό δύσκολη είναι η εκλογή. Για να μη μπαίνει λοιπόν σε κόπο, η πεταλούδα πίνει μια και δυο στίς άσπρες μαργαρίτες. Είναι ένα λουλούδι που, καθώς λένε, ξέρει να μαντεύει, όταν το ρωτάς, κόβοντας ένα-ένα φύλλο: «Μ' αγαπά, δέ μ' αγαπά, πολύ, παραπολύ, καθόλου;» Η απάντηση του τελευταίου φύλλου είναι η αληθινή.

Η πεταλούδα τη ρωτά, όχι κόβοντας τα φύλλα της σαν και μας, αλλά χαϊδεύοντάς τα ένα-ένα, γιατί ξέρει πως καλύτερα

«Η πεταλούδα τη ρωτά όχι κόβοντας τα φύλλα της...» (Σελ. 306, στ. α').

πίνει κανείς με το καλό παρά με τ'αγριο. — Καλή κυρία Μαργαρίτα, της λέει, είσαι το πιο γνωστό απ' όλα τα λουλούδια. Πές μου, σε παρακαλώ, ποιο λουλούδι να παντρευτώ; Όποιο μου δείξεις, θα πάω εθύς και θα το ζητήσω το χέρι.

Η Μαργαρίτα δεν καταδέχτηκε να αποκριθεί. Τη δυσαρέστησε που την είπε «κυρία», ενώ ήταν δεσποινίς. Η πεταλούδα ξαναρώτησε δυο φορές, κι' όταν είδε πως δεν της απαντούσε, πέταξε να κάνει αλλού τα χαϊδέματά της.

Ήταν οι πρώτες μέρες της άνοιξης. Άσπρα κρινάκια ανθούσαν ένα γύρο.

— Ωραία λουλουδάκια, είπε η πεταλούδα, μα έχουν ένα ύφος σ'α μαθητούδια!

Πέταξε προς τις άνεμωνες. Τις βρήκε λιγάκι πολύ πικρές. Οι βιολέττες της φάνηκαν υπερβολικά αισθηματικές. Τ' άνθος της φιλύρας ήταν πολύ μικρό. Τ' άνθος της μηλιάς συναγωνιζόταν με το τριαντάφυλλο, αλλά σήμερ' άνοιγε κι' αύριο ξέφτιζε με την παραμικρή

πνοή τ' ανέμου. Τ' άνθος του μπιζελιού της άρεσε καλύτερα απ' όλα: είναι κόκκινο κι' άσπρο, δροσερό και χαριτωμένο. Έχει πολύ λεπτότητα και μαζί είναι καλή νοικοκυρά και δεν την πειράζουν οι δουλειές του σπιτιού. Έτοιμαζόταν η πεταλούδα να της κάνει την πρότασή της, όταν είδε στην άκρη κάτι σ'α σπόρο κι' από εκεί κρεμασμένο ένα ξερό άνθακι.

— Τ' είναι αυτό; ρώτησε.

— Είναι τ' αδελφί μου, απάντησε το λουλούδι.

— Μπα; Και θα γίνης κι' εσύ έτσι δά!

Κι' η πεταλούδα πέταξε χωρίς να γυρίσει να κοιτάξει πίσω της.

Τό αϊγόκλημα έγερνε τα κλαριά του πάνω απ' ένα φράχτη. Τα λουλούδια του ήταν σαν μακρουλά ωχρά πρόσωπα.

— Αδύνατο να γαπήση κανείς τέτοιο πρόσωπο, σκέφθηκε η πεταλούδα.

Μά, σ' αλήθεια, και τί μπορούσε αυ-

τή ν' αγαπήση; Πέρασε

ή αν... ξη, πέρασε και το

πυρο κι' η πεταλούδα

δεν είχε κάμει ακόμη την

εκλογή της. Τώρα τα

λουλούδια άπλωναν τα

πιο λαμπρά χρώματά

τους, μα το κάκιστο, για

τι τώρα πιά τους έλει-

πε τ' άρωμα της νύχτας.

Κι' αυτό τ' άρωμα αγα-

πούν οι καρδιές που δεν

είναι πιά νέες. Πολύ λίγο

άρωμα είχαν οι ντάλιες

και τα χρυσάνθεμα. Γι-

ορίσε λοιπόν κι' η πετα-

λούδα προς το θυμάρι.

Τό φυτό αυτό δεν άνθι-

ζει, μα μπορεί κανείς να πει πως είναι

άνθος απ' την κορφή στα νύχια, — τόσο

ευωδιάζει όλόκληρο. Κάθε φυλλαράκι

του άξίζει όσο κι' ένα λουλούδι.

— Αυτό μου ταιριάζει, είπε η πετα-

λούδα.

Έκαμε την εκλογή της και πήγε

στο θυμάρι να το πη.

Εκείνο την άκουσε σιωπηλό και στο

τέλος είπε:

— Σου δίνω τη φίλιά μου, αν θές, μα

τίποτε περισσότερο. Εγώ γέρασα πιά

κι' εσύ δεν είσαι και πολύ νέα. Στην ή-

λικία μας τώρα, ας μη γινόμαστε γε-

λοίοι.

Κι' έτσι η πεταλούδα έμεινε ανύπαν-

τρη. Άργησε πολύ να διαλέξει, που αυ-

τό είναι κακό, κι' έτσι έμεινε, καθώς

λένε, γεροντοκόρη.

Τέλειωνε πιά το φθινόπωρο. Ο και-

ρός ήταν σκοτεινός κι' έβρεχε. Ψυχρός

να βρή έν' άσυλο, ένα δωμάτιο ζεστό, όπου βασίλευε καλοκαιρινή θερμοκρα-

σία.

Ζούσε αρκετά καλά, κι' όμως έλεγε:

— Τό πάν δεν είναι να ζή κανείς μό-

νο. Χρειάζεται έλευθερία, ήλιος κι' ένα

μικρό λουλουδάκι.

Πέταξε προς το παράθυρο, μα χτύ-

πησε στο τζάμι. Την είδαν, τη θαύμα-

σαν, την έπιασαν, κι' αφού την τρύπη-

σαν με μια καρφίτσα, την έβαλαν στο

γυάλινο κουτάκι. Τι άλλο καλύτερο μπο-

ρούσαν να την κάμουν;

— Νά με τώρα στημένη όρθια, όπως

τά λουλούδια. Βέβαια, ευχάριστο δεν

είναι. Μα επιτέλους νοικοκυρεύτηκα κι'

εγώ. Είναι σ'α να παντρεύτηκα.

Και παρηγοριόταν μ' αυτή τη σκέψη.

Κάτι λουλούδια όμως που ήταν στίς

γάστρες, στο δωμάτιο, τ' άκουσαν και την

κορόιδεψαν.

— Τι να περιμένει κανείς από αυτά

τά φυτά, που είναι καλοσιγουρεμένα

στις γάστρες τους, σκέφθηκε η πετα-

λούδα. Είναι τόσο ξέναιστα και καλο-

περασμένα, ώστε δεν μπορείνε να νοιώ-

σουν τον πόνο σου.

(Αντρεσεν)

ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

Πώς βρίσκουμε πόσες ώρες έχει η ημέρα και πόσες η νύχτα

Για να βρούμε πόσες ώρες έχει η ημέρα και πόσες η νύχτα, σε οποιαδήποτε εποχή του έτους, μεταχειριζόμεστε την ακόλουθη μέθοδο: Διπλασιάσουμε την ώρα της ανατολής του ήλιου κι' έχουμε τις ώρες της νύχτας' και για να βρούμε τις ώρες της ημέρας, διπλασιάσουμε την ώρα της δύσης.

Π: χ: αν ο ήλιος ανατέλλει στις 5, η νύχτα έχει δέκα ώρες' αν δύη στις 7, η ημέρα έχει 14 ώρες.

Χάρτινο μπρίκι

Θέλετε να βράσετε νερό σε χαρτί; Πάρτε ένα τετράγωνο φύλλο, διπλώστε το ώστε να σχηματισθεί αυτό που λένε τα παιδιά περικεφαλαία ή στρατ. καπέλλο. Διπλώστε κατόπι τις άκρες του γείσου του καπέλλου ώστε να μην εξέχουν και υπάρχει φόδος να καούν. Γεμίστε το νερό, στερεώστε το στα ποδαράκια του καμινέτου σας, ανάψτε το σπέρτο και... περιμένετε. Στην αρχή το νερό άχνίζει, και ύστερα αρχίζει να βράζει σε σημείο που μπορείτε να ψήσετε και καφέ στο χάρτινο αυτό μπρίκι. Όστε σε μια ανάγκη μπορεί να χρησιμοποιηθεί.

ΔΗΜ. ΚΟΚ.

ΤΟ ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΙ ΤΟΥ ΤΕΜΠΛΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ από JULES CHANCEL

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Όσο για την κυρά-Γιαννούλα, αυτή, ασθματική καθώς ήταν, άγκομαχούσε και κοντανάσαινε καθώς κατέβαινε τις σκάλες, κι' η Νανέττα, ανάμεσα απ' τα σεντόνια κι' από τις πετσέτες που ήταν κουκουλωμένη, άκουγε τα παράπονα και τα βογγητά της. Στο τέλος η Νανέττα έπαψε πιά να τραντάζεται, και απ' αυτό κατάλαβε πως είχαν πιά τελειώσει το κατέδασμα της σκάλας και πως οι φορείς της την είχαν αφήσει για να πάν να ζητήσουν το χειραμάξι με το οποίο θα την έβγαζαν από το Τέμπλο.

Πραγματικώς, μέσα σε λίγα λεπτά, ένοιωσε πως την σήκωναν και την άπ'ιθωναν απάνω στο καροτσάκι, που οι ρόδες του τριζοβολούσαν περνώντας πάνω από τα στρογγυλά χαλίκια του περβολιού.

Νέο σταμάτημα στο φυλάκειο. Η κυρά-Γιαννούλα υποσχέθηκε ν' ανοίξει όλόκληρη συζήτηση με τους στρατιώτες της υπηρεσίας, που δεν ήθελαν ν' αναλάβουν την ευθύνη ν' αφήσουν να περάσει ένα τέτοιο δέμα από μπροστά τους.

— Μά, επέμεινε η κυρά Γιαννούλα, έχω την άδεια του πολίτου Σωμέττ.

— Περίμενε λοιπόν μια στιγμή, είπε ο στρατιώτης. Ο σύντροφός μου θα πάη να ειδοποιήσει τον λοχία.

Τι στιγμές αγωνίας για την κυρά-Γιαννούλα και για τον Νικόλα!

Ο λοχίας παρουσιάστηκε. Φαινόταν έξω φρενών που τον είχαν σηκώσει από το φαγητό του.

— Και για ένα τέτοιο τιποτένιο πράγμα, μ' έκανες να αφήσω το φαί μου να κρυώσει; άρχισε να βρίζει τον στρατιώτη.

— Μά, πολίτα λοχία, δικαιολογήθηκε ο στρατιώτης, το καλάθι αυτό είναι πολύ μεγάλο και γι' αυτό μου φάνηκε σωστό να σ'α ειδοποιήσω.

Ο λοχίας άρχισε να γελάει:

— Φοβάσαι μήπως έχουν κρυμμένο κανέναν μέσα; είπε γυρίζοντας στο φυλάκειο. Έ, δώσε μιά με την ξιφολόγχη σου στο καλάθι, και άσε τους να πάνε στο καλό.

Σαν άκουσε αυτά τα λόγια, ο Νικόλας ένοιωσε όλο το αίμα να φεύγη από το πρόσωπό του.

— Έχει γούστο να το κάνει ο στρατιώτης αυτό που του είπαν, σκέφθηκε με αγωνία.

Έσκυψε με βία κι' έπιασε το χειραμάξι απ' τα χερούλια για να το σπρώξει προς την έξοδο, μα ο φρουρός τον σταμάτησε.

— Όχι τόσο βία, μικρέ μου, περίμενε με στιγμή.

Και βιάζοντας την ξιφολόγχη από

του σαν απολιθωμένος. "Αν ο στρατιώτης είχε σκοτώσει τη Νανέττα;

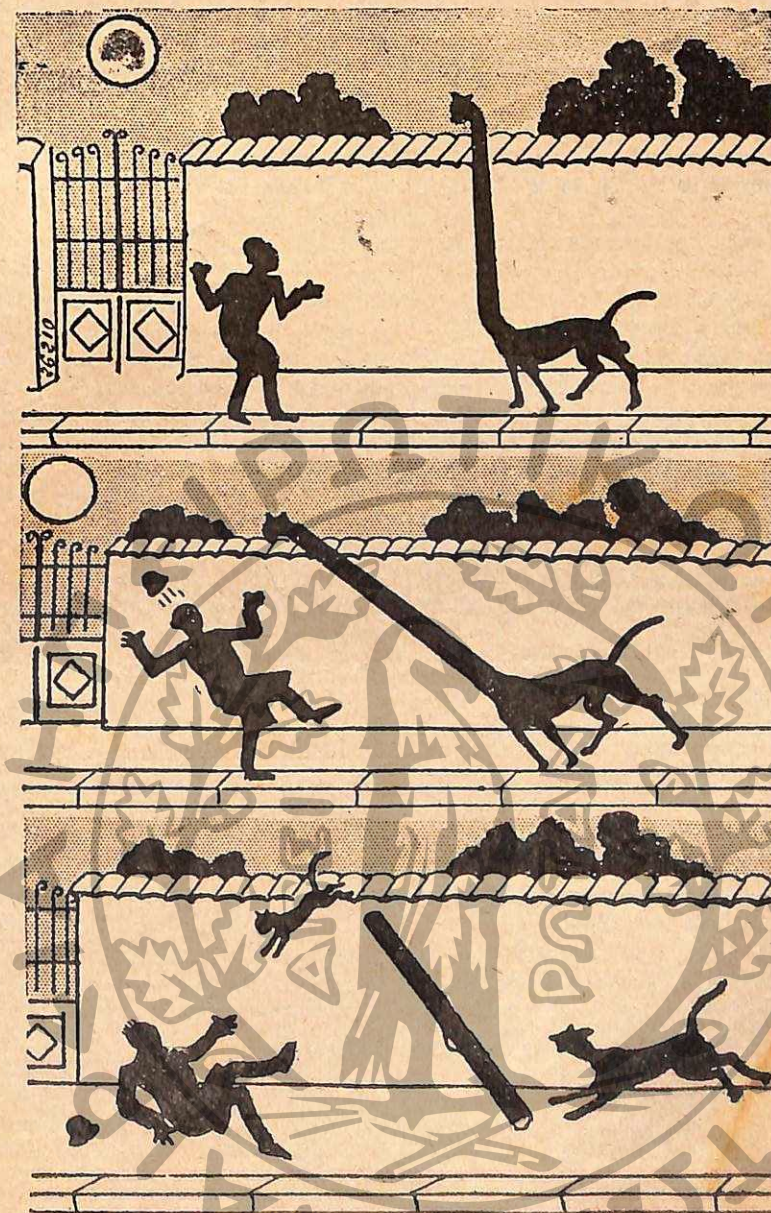
Όστόσο γρήγορα συνήλθε και κατάλαβε πως η στάση του αυτή μπορούσε να φανή πολύ ύποπτη στους στρατιώτες. Άρπαξε τα χερούλια του άμαξιού και τρικλίζοντας πέρασε από το θυρωρείο, όπου ο Ρουσέ, βλέποντάς τον, φώναξε στην κυρά-Γιαννούλα:

— Έ, Γιαννούλα! Σά να μη στέκεται και πολύ καλά στα πόδια του ο βοηθός σου.

Η αγωνία έδωσε νέες δυνάμεις στο Νικόλα μόλις κατάλαβε πως είχαν πιά βγει από τη φυλακή. Δεν τολμούσε βέβαια, μιά και βρισκόταν τόσο κοντά στο

Τέμπλο, ν' ανοίξη το καλάθι για να δη

ΤΟ ΣΚΙΑΧΤΡΟ

Μιά κωμικοτραγική ιστορία, σε τρεις εικόνες, χωρίς λόγια.

τι είχε απογίνει ή αδελφή του. Μά τρελλός από την ανησυχία του, ήθελε νά τή μάθη γρήγορα, όσο τή δυνατό γρηγορώτερα.

Έτσι άρχισε νά τρέχει σάν παλαδός, χωρίς νά προσέχει αν βρισκόταν κανείς μπροστά του, ή αν περνούσε πάνω από πέτρες ή πάνω από λάκκους. Η μόνη του σκέψη ήταν πώς ν' απομακρυνθώ, όσο τή δυνατό περισσότερο και όσο τή δυνατό γρηγορώτερα από τή Τέμπλο.

Η κυρά Γιαννούλα, προσπαθώντας νά τόν φθάσει, έτρεχε από πίσω του λαχανιασμένη.

Σέ λίγα λεπτά ο Νικόλας είχε κιάλας φθάσει στή γωνιά της οδού Βρετάνης. Έκει έκρυψε τή χειραμάτι του πίσω από μιά έρμη παράγκα κι' εϋθύς, μέ τήν πνοή κομμένη από τήν αγωνία, άνοιξε μέ βία τή καλάρη.

Μόλις πεταξε έξω τά άσπρόρρουχα πού είχαν σκεπασμένη τή Νανέττα, κι' ή αδελφούλα του πετάχτηκε δόδρη, κι' άφου πήρε μιά βαθειά αναπνοή, πήδησε στήν άγκαλιά του.

— Σωθήκαμε, άδελφούλα μου, είπε γελαστή βλέποντας πώς βρισκόταν στο δρόμο. Σωθήκαμε κι' έμεις κι' ο Δελφίνος.

Ο Νικόλας τήν κοίταζε μέ τά δάκρυα στά μάτια.

— Δεν πληγώθηκες;

— Ούτε μιά τσαγκρουνιά δεν έχω.

— Κι' ή ξιφολόγη;

— Γλύστρησε πάνω από τή πόδι μου δ'χω νά τ' άγγιξη.

Τή στιγμή εκείνη έφθασε λαχανιασμένη κι' ή κυρά Γιαννούλα. Καί βλέποντας τά δυο παιδιά άγκαλιασμένα, μωρουρίζε μέσ' από τή δόντια της πώς ή Νανέττα ήταν πιά τυχερή άπ' ό τής άξιζε, μά ότι τή κάτω - κάτω ήταν ευχαριστημένη πού ήσαν έτσι τά πράγματα.

— Καί τώρα, είπε στόν Νικόλα, πήγαινε μέ γρήγορα σ' εκείνο τόν μικρό, γιατί ο άντρας μου ο κακομοίρης θά κοιτηχτεί νά τρελλαθώ άπ' τήν ανησυχία καθώς βρίσκειται μονάχος του στο Τέμπλο.

Ο Νικόλας τήν ήσύχασε.

— Σας τή υποσχέθηκα, είπε, νά σας βρω έναν αντικαταστάτη, καί τήν υποσχέση μου θά τήν κρατήσω.

— Α, τή κακόμοιρο τή παιδάκι! έκαμε ή Νανέττα. Τώρα πού βγήκαμε όλοι μας από τή φρικτή εκείνη φυλακή, γιατί νά θέλουμε νά βάλουμε μέσα ένα άλλο δυστυχισμένο πλάσμα;

Παρ' όλο της τή πάχος, ή κυρά Γιαννούλα πήδησε ως άπάνω ακούγοντας αυτά τά λόγια.

— Τρελλάθηκες; φώναξε. Έχεις λοιπόν σκοπό νά μάς στείλεις στήν καρμανιόλα έμένα καί τόν Σιμόν!

Ο Νικόλας δεν άπάντησε.

Σέ λίγο, οδηγούμενοι άπ' τόν Νικόλα, έφτασαν μπροστά σ' ένα σπίτι παλιό καί άποκρουστικό στήν εμφάνιση.

— Έδώ είναι, είπε ο μικρός καμπούρης. Έλατε νά μπουμε.

Ανέβηκαν μιά ξύλινη σκάλα πού τρίκλιζε κι' έφθασαν μπρός σέ μιά κλειστή πόρτα. Ο Νικόλας χτύπησε καί μιά γριά ήρθε καί τούς άνοιξε. Η γυναίκα αυτή άναγνώρισε εϋθύς τή μικρό καμπούρη. Χωρίς νά πη τίποτε, χωρίς κι' ή ελάχιστη καν συγκίνηση νά ζωγραφιστώ στο πρόσωπό της, τούς πέρασε όλους σέ μιά κάμαρη άκάθαρτη, σκοτεινή καί φοβερά άκατάστατη, όπου είδαν σέ μιά γωνιά, καθισμένο χάμω, ένα άγοράκι έξη - έπτά χρονών, πού έπαιζε ήσυχο μέ καίτ πετραδάκια.

— Ορίστε, είπε ή μέγαιρα μέ τή μεγαλύτερη άδιαφορία καί σά νά έπρόκειτο γιά τή φυσικώτερο πράγμα τού κόσμου, αυτό είναι τή παιδί καί μπορείτε νά τή πάρετε.

Τό άγοράκι έρριξε μιά άφηρημένη ματιά στούς επισκέπτες κι' ύστερα ξανάρχισε τή παιχνίδι του μέ άπάθεια.

Η κυρά Γιαννούλα, κατενθουσιασμένη, πού έβλεπε ότι δεν τήν είχαν γελάσει, προχώρησε βιαστικά πρός τή δυστυχισμένο παιδάκι καί τή έπιασε από τή χέρι γιά νά τή πάρη μαζί της. Νόμιζε ότι ο μικρός ή' αντίσταθώ, ότι θά βάλη τις φωνές, καί συλλογιζόταν κι' όλες τις δυσκολίες πού θά είχε όσωπου νά τή μεταφέρει στο διαμέρισμά της. Αλλά πρός μεγάλη της έκπληξη, τή παιδάκι σηκώθηκε πρόθυμο καί τήν άκολούθησε μέ τή μεγαλύτερη ευκολία.

— Βλέπετε, είπε ή γριά, τί καλόβολο πού είναι;

Ο Νικόλας κοίταζε μέ λύπη καί μέ οίκτο τή μικρή άθώο παιδάκι πού τόδηγοϋσαν στο μαρτύριο, χωρίς ν' άνοίξη τή στόμα του. σάν τή άρνάκι πού τή πάνε νά τή σφάζουν.

Η Νανέττα, από τ' άλλο μέρος, κτυπούσε καταφορυσμένη τή πόδι της στο πάτωμα, έξω φρενών πού έδλεπε νά γίνεται ένα τέτοιο κακούργημα, καθώς έλεγε. Ήταν μάλιστα έτοιμη νά επέμβη, μά ο Νικόλας τήν καθήσυχασε εξηγώντας της πώς στο παιδί αυτό ο Σιμόν θά φερνόταν πολύ μαλακότερα παρ' ότι στο Δελφίνο, κι' ότι άσφαλώς, άμα πήγαινε στο Τέμπλο, θά ήταν λιγώτερο άξιολύπητο παρ' άνάμεσα σέ τέτοιους άναίσθητους γονείς πού τή έκαναν νά μαρτυρά.

Η Νανέττα όστόσο, τήν ώρα πού ή κυρά Γιαννούλα έτομαζόταν νά βγή έξω, κρατώντας τή μικρή από τή χεράκι, τήν πλησίασε:

— Θά είσαι καλή μαζί του; είπε παρακλητικά.

— Βέβαια, βέβαια! έκανε εκείνη βιαστική νά φύγη.

— Μού τ' όρκίζεσαι;

— Σοϋ τ' όρκίζομαι.

(Ακολουθεί) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΙΣΟΥΛΗ

ΑΝΑΤΟΛΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΟ ΚΙΟΥΠΙ ΚΑΙ ΤΟ ΤΟΠΙ

Ένας ανατολίτης βασιλιάς — ο μύθος είναι τουρκικός μά δέ λέει πώς ο βασιλιάς είτανε Τούρκος — θέλοντας νά παίξει μέ τούς όπηκούς του, μά καί νά τούς δείξη πώς ήταν έξυπνος, σοφίστηκε τή έξη τέχνασμα:

Παράγγειλε στο χρυσοχόο του ένα τόπι άπό χρυσό καθαρό, καί συνάμα προκήρυξε στούς όπηκούς του, πώς θά χαρίσει τή τόπι σ' εκείνον πού θά τού πη τή πιό μεγάλο ψέμμα.

Τό τόπι ήταν άρκετά μεγάλο καί όλο μάλαμα, ο πειρασμός λοιπόν δεν ήταν μικρός. Καί ή προκήρυξη έδρασε σέ κίνηση όλους τούς έξ έπαγγέλματος ψευδείς καί πέρ' άκόμα από τού βασιλείου τά σύνορα. Ο βασιλιάς δέχόταν τόν κατήνα στήν αίθουσα τού θρόνου μέ τή τόπι στο χέρι, μά ό, τι ψέμμα κι' αν τού λέγαν οι όπηκοί του, αυτός δεν τδδρισκε τόσο μεγάλο. Ως καί σέ κείνον πού τούπε πώς μιά χρονιά στο χωριό του έκανε τόσο κύρο, ώστε κολλούσανε άπ' τήν παγωνιά τ' άναμμένα κάρβουνα στο μαγκάλι άπάνω, ο βασιλιάς τού άποκρίθηκε:

— Α! θά ήταν εκείνη τή χρονιά πού πηγάσανε τά φώτα πάνω στα κεριά των πολυελαίων μου καί δεν μπορούσαμε νά τή σήσουμε.

Έτσι σέ κάθε μεγάλο ψέμμα άπαντούσε αυτός μέ μιά τέτοια άπάντηση, ώστε τούς άπογοήτευε όλος.

Ένα πρωτό, έκει πού καθόταν ο βασιλιάς στο παράθυρο, βλέπει ένα νέο καί έδηγοϋσε τέρσερις χαμάληδες, πού σηκώνανε ένα τεράστιο πιθάρι. Μόλις ήρθανε μπρός στο παλάτι, ο νέος άφησε τούς χαμάληδες μέ τή πιθάρι κάτω καί ανέβηκε στήν αίθουσα τού βασιλιά.

Βασιλέα μου πολυχρονεμένο, τού λέει, ο μακαρίτης ο πατέρας μου δάνεισε στο συχωρεμένο τόν πατέρα σου ένα πιθάρι φλωριά. Ήρθα νά μού επιστρέψης τή δάνειο. Τό πιθάρι είναι κάτω δεν έχεις παρ' νά διατάξης νά μού τή γειμώσουνε.

Κόλπος τού κατέθηκε τού βασιλιά, σάν άκουσε τέτοιο πράγμα καί είδε καί τή πιθάρι.

— Γιαλάν! Γιαλάν! φώναξε παραγμένος. Δηλαδή: Ψέμματα! Ψέμματα!

— Μήν τ' άρ' άκούω, βασιλέα μου, τού λέει μέ άπάθεια ο νέος. Σάν είναι άλληθια, γέμισε τή κιοϋπί: σάν είναι ψέμμα, δόσε μου τή τόπι.

Έτσι ο βασιλιάς άναγκάστηκε νά τού δώση τή τόπι.

Μ. ΦΙΛΗΝΤΑΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΧΩΡΙΣ ΤΙΤΛΟ

Αγαπώ τά κίτρινα φύλλα όταν κάτω από τή φύσημα τού τρελ- [λούς βοριά, τή γλυκειά τήν άνοιξη καί τή κα- [λοκαίρι, άγαπώ καί τόν τρελλό, παγερό [χιονιά.

Αγαπώ τά κίτρινα φύλλα όταν κάτω από τή φύσημα τού τρελ- [λούς βοριά.

Αγαπώ τά κύματα όταν άγρια [σπάζουν καί σκορποϋνε άφρίζοντας γύρω [μας δροσιές, τραγουδώντας άγνώστες, ά- [γριες μελωδίες, σιγομουρμουρίζοντας ιστορίες [παλιές.

Αγαπώ τά κύματα όταν άγρια [σπάζουν καί σκορποϋνε άφρίζοντας γύρω [μας δροσιές.

Αγαπώ τόν κεραυνό πού τρελ- [λούς βοριάζει σέ συντρίμια τού βουνού τ' άψη- [λά τά δέντρα, καί τή δάσος π' άγρια βαριαν- [στενάζει.

Αγαπώ τόν κεραυνό πού τρελ- [λούς βοριάζει σέ συντρίμια τού βουνού τ' άψη- [λά τά δέντρα.

Αγαπώ τόν κεραυνό πού τρελ- [λούς βοριάζει σέ συντρίμια τού βουνού τ' άψη- [λά τά δέντρα.

Αγαπώ τόν κεραυνό πού τρελ- [λούς βοριάζει σέ συντρίμια τού βουνού τ' άψη- [λά τά δέντρα.

Αγαπώ τόν κεραυνό πού τρελ- [λούς βοριάζει σέ συντρίμια τού βουνού τ' άψη- [λά τά δέντρα.

Αγαπώ τόν κεραυνό πού τρελ- [λούς βοριάζει σέ συντρίμια τού βουνού τ' άψη- [λά τά δέντρα.

Αγαπώ τόν κεραυνό πού τρελ- [λούς βοριάζει σέ συντρίμια τού βουνού τ' άψη- [λά τά δέντρα.

Αγαπώ τόν κεραυνό πού τρελ- [λούς βοριάζει σέ συντρίμια τού βουνού τ' άψη- [λά τά δέντρα.

Αγαπώ τόν κεραυνό πού τρελ- [λούς βοριάζει σέ συντρίμια τού βουνού τ' άψη- [λά τά δέντρα.

Αγαπώ τόν κεραυνό πού τρελ- [λούς βοριάζει σέ συντρίμια τού βουνού τ' άψη- [λά τά δέντρα.

Αγαπώ τόν κεραυνό πού τρελ- [λούς βοριάζει σέ συντρίμια τού βουνού τ' άψη- [λά τά δέντρα.

Αγαπώ τόν κεραυνό πού τρελ- [λούς βοριάζει σέ συντρίμια τού βουνού τ' άψη- [λά τά δέντρα.

Αγαπώ τόν κεραυνό πού τρελ- [λούς βοριάζει σέ συντρίμια τού βουνού τ' άψη- [λά τά δέντρα.

Αγαπώ τόν κεραυνό πού τρελ- [λούς βοριάζει σέ συντρίμια τού βουνού τ' άψη- [λά τά δέντρα.

Αγαπώ τόν κεραυνό πού τρελ- [λούς βοριάζει σέ συντρίμια τού βουνού τ' άψη- [λά τά δέντρα.

Αγαπώ τόν κεραυνό πού τρελ- [λούς βοριάζει σέ συντρίμια τού βουνού τ' άψη- [λά τά δέντρα.

Αγαπώ τόν κεραυνό πού τρελ- [λούς βοριάζει σέ συντρίμια τού βουνού τ' άψη- [λά τά δέντρα.

Αγαπώ τόν κεραυνό πού τρελ- [λούς βοριάζει σέ συντρίμια τού βουνού τ' άψη- [λά τά δέντρα.

Αγαπώ τόν κεραυνό πού τρελ- [λούς βοριάζει σέ συντρίμια τού βουνού τ' άψη- [λά τά δέντρα.

Αγαπώ τόν κεραυνό πού τρελ- [λούς βοριάζει σέ συντρίμια τού βουνού τ' άψη- [λά τά δέντρα.

Αγαπώ τόν κεραυνό πού τρελ- [λούς βοριάζει σέ συντρίμια τού βουνού τ' άψη- [λά τά δέντρα.

μάχη, πού σηκώθηκαν από τούς τάφους τους έκδικητές, γιατί ή συνοδεία πού πηγαίνει κατ' τή χωριό είναι ένα άπόσπασμα στρατού δικού μας, κι' οι φωτιές πού φαίνονται στή μακρινή κορφή είναι οι Βούλγαροι, πού ύποχώρησαν λίγες ώρες πριν καί καταφύγανε έκει πάνω γιά νά γλυτώσουνε.

Έξαφνα, μέσα στήν άγρια νύχτα, χτυπήματα από καμπάνες έρχονται πέρα από τή χωριό. Τ' άπόσπασμα σταματάει καί τότε, ενώ όλοι, χωρίς καμιά διαταγή ή συνενόηση, γονατίζουν χαίμα καί σταυροκοποϋνται, φαίνεται άνάμεσα στις δυο σειρές ένα φορείο σκεπασμένο μ' ένα μανδύα. Είναι ο νεκρός τού άξιωματικού τους. Μόλις κι' ο τελευταίος ήχος της καμπάνας σβύστηκε στόν αέρα, άμυλητοι πάλι σηκώνονται σάν αϋτόματα καί προχωροϋνε. Ύστερα από δυο ώρες ήταν στο χωριό καί βάδιζαν μέ τή θλίβερό τους φορείο πρός τή νεκροταφείο, ενώ από τήν εκκλησία άκούστηκε ή βραχνή φωνή τού ψάλτη «καί επί γης ειρήνην...» Ήταν ή λειτουργία των Χριστουγέννων.

Δικηγορία

ΔΕΙΛΙΝΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Ο ήλιος γένει άργά καί μεγαλόπρεπα στή δύση του. Στήν πλατεία τού χωριού δεν άντηχούν πιά οι εϋθυμες παιδικές φωνές, καί τή τρελλά παιχνίδια καί τρεξίματα. Κάθονται μαζί μέ τά μικρά στα ξύλινα παγκάκια. Μ' άρέσει ή παρέα των μικρών. Είναι τόσο χαριτωμένη, διασκεδαστική κι' ευχάριστη. Παιδιά! φωνάζουν άπαιτητικά οι μικροί, καί μέ κοιτάζουν, έτοιμοι, ν' άφροσωθούν στα λόγια μου. Δύο τρία ξυπόλητα χωριά-τόπουλα καθονται κοντά, φρόνιμα, καί δέ λένε πιά πειραχτικά τήν Αδαμαντία Φούστα. Έγινε δημική μάχη γιά τις θέσεις καί τή παραμύθι άρχισε. «Ήταν μιά φορά ένα παιδάκι πού τή λέγανε Παύλο». Κατά δυστυχία ο θεός τού Αντρίκου λεγόταν κι' αυτός Παύλος. Κι' ο μικρός θεωρεί καλό ν' άνακρινώση μέ φωνές χαράς τή σπουδαίο γεγονός. Πολλά σας! έπαναφέρουν στήν τάξη τόν μικρό ταραξία, καί τή παραμύθι προχωρεί κανονικά. Ο Βασιλιάς, ο πιά λιχούδης τού χωριού, πλησιάζει, καί κοιτάει νά βοηθήσει. Στο στόμα του πεθαίνει μιά καμινέλα. Η έξυπνη Αδαμαντία τή βλέπει, καί έννοσι νά εκμεταλευτή τήν περίπτωση. Κι' έμφ με τήν έξυπνη ματιά της κοιτάει νά μαντέψη τή πού τόν περιεχομένου της τσέπης του, τού λέει: «Βασιλιά, τί μού δίνεις νά σου δώσω τή μισή καρέκλα μου;» Δυο προκλητικοί άστακοί προσφέρονται γι' αντίλλαγμα, πού τραβούν πρός στιγμήν όλα τά παιδικά μάτια. Τό παραμύθι προχωρεί καί οι μικροί μου φίλοι ένθουσιάζονται μέ τά κατορθώματα τού

Παύλου. Ο Παντελής έχει άνοιξει τή στόμα του από άνασασμό, καί βρίσκει ευκαιρία ή έαδελφούλα του νά τού χύση ένα φύλλο συνιάς μέσα.

— Τί όλατ' παραμύθι! φωνάζει ένα μικρό.

Τό σκοταδι άπλώνεται τώρα παντού, καί μέ λύπη βλέπω νά φεύγουν μέ τις νταντάδες τους, ένας ένας, οι μικροί μου φίλοι.

Κυρά Φροσύνη

ΣΤΟΝ ΤΑΦΟ ΤΟΥ

Είχαν σβύσει πιά κι' οι τελευταίες άχτίδες τού ήλιου καί γύρω στήν πλάση όλη — κάτω μακριά στήν πεδιάδα, πάνω στα ψηλά βουνά, γύρω, παντού — είχε άπλωθεί βουβά ή νύχτα...

Ήταν ένα βραδάκι μιάς άνοιξιάτικης μέρας, ένα βραδάκι, πού ή φύση όλη, ντυμένη μέσ' στα πράσινα, σκόρπιζε γύρω χίλια γλυκά χαμόγελα...

Τά δέντρα σκεπασμένα μ' όλοσπαρα λουλούδια δέχονταν τ' άπαλό φύσημα τού άέρα...

Απαλό άεράκι φυσούσε εκείνη τή βραδυά πού σ' έκανε νά αισθάνεσαι, όσο προχωρούσες πιά μέσα στήν πεδιάδα, κάποιο ρίγος στο κορμί σου... Θαρροϋσες πώς όσο προχωρούσες, τόσο πλησίαζες κοντά στο χωριό, πού θά ήταν κοντά σου...

Θαρροϋσες πώς όσο προχωρούσες, τόσο πλησίαζες κοντά στο χωριό, πού θά ήταν κοντά σου...

Θαρροϋσες πώς όσο προχωρούσες, τόσο πλησίαζες κοντά στο χωριό, πού θά ήταν κοντά σου...

Θαρροϋσες πώς όσο προχωρούσες, τόσο πλησίαζες κοντά στο χωριό, πού θά ήταν κοντά σου...

Θαρροϋσες πώς όσο προχωρούσες, τόσο πλησίαζες κοντά στο χωριό, πού θά ήταν κοντά σου...

Θαρροϋσες πώς όσο προχωρούσες, τόσο πλησίαζες κοντά στο χωριό, πού θά ήταν κοντά σου...

Θαρροϋσες πώς όσο προχωρούσες, τόσο πλησίαζες κοντά στο χωριό, πού θά ήταν κοντά σου...

Θαρροϋσες πώς όσο προχωρούσες, τόσο πλησίαζες κοντά στο χωριό, πού θά ήταν κοντά σου...

Θαρροϋσες πώς όσο προχωρούσες, τόσο πλησίαζες κοντά στο χωριό, πού θά ήταν κοντά σου...

Θαρροϋσες πώς όσο προχωρούσες, τόσο πλησίαζες κοντά στο χωριό, πού θά ήταν κοντά σου...

Θαρροϋσες πώς όσο προχωρούσες, τόσο πλησίαζες κοντά στο χωριό, πού θά ήταν κοντά σου...

Θαρροϋσες πώς όσο προχωρούσες, τόσο πλησίαζες κοντά στο χωριό, πού θά ήταν κοντά σου...

Θαρροϋσες πώς όσο προχωρούσες, τόσο πλησίαζες κοντά στο χωριό, πού θά ήταν κοντά σου...

Θαρροϋσες πώς όσο προχωρούσες, τόσο πλησίαζες κοντά στο χωριό, πού θά ήταν κοντά σου...

Θαρροϋσες πώς όσο προχωρούσες, τόσο πλησίαζες κοντά στο χωριό, πού θά ήταν κοντά σου...

Θαρροϋσες πώς όσο προχωρούσες, τόσο πλησίαζες κοντά στο χωριό, πού θά ήταν κοντά σου...

Θαρροϋσες πώς όσο προχωρούσες, τόσο πλησίαζες κοντά στο χωριό, πού θά ήταν κοντά σου...

Θαρροϋσες πώς όσο προχωρούσες, τόσο πλησίαζες κοντά στο χωριό, πού θά ήταν κοντά σου...

Θαρροϋσες πώς όσο προχωρούσες, τόσο πλησίαζες κοντά στο χωριό, πού θά ήταν κοντά σου...

Θαρροϋσες πώς όσο προχωρούσες, τόσο πλησίαζες κοντά στο χωριό, πού θά ήταν κοντά σου...

Θαρροϋσες πώς όσο προχωρούσες, τόσο πλησίαζες κοντά στο χωριό, πού θά ήταν κοντά σου...

Θαρροϋσες πώς όσο προχωρούσες, τόσο πλησίαζες κοντά στο χωριό, πού θά ήταν κοντά σου...

Θαρροϋσες πώς όσο προχωρούσες, τόσο πλησίαζες κοντά στο χωριό, πού θά ήταν κοντά σου...

